

Notat til Statsrevisorerne om
tilrettelæggelsen af en
undersøgelse af ministeriernes
brug af særlige rådgivere

Marts
2009

e
v
i
s
i
o
n
r
e
v
i
s
i
o
n

revision

Tilrettelæggelsen af en undersøgelse af ministeriernes brug af særlige rådgivere

13. marts 2009

RN A401/09

I. Indledning

1. Statsrevisorerne fremkom på deres møde den 10. december 2008 med et notatønske om en undersøgelse vedrørende brugen af særlige rådgivere ("spindoktorer").

Jeg vil med dette notat kort redegøre for tilrettelæggelsen af en undersøgelse om brugen af disse særlige rådgivere.

II. Statsrevisorernes anmodning

2. Statsrevisorerne anmodede Rigsrevisionen om at undersøge brugen af særlige rådgivere, herunder hvordan og i hvilket omfang regeringen på dette område har fulgt op på betænkning nr. 1354/98 om forholdet mellem minister og embedsmænd, Justitsministeriets redegørelse R 2 af 4. oktober 2001 om visse spørgsmål i forbindelse med embedsmænds rådgivning og bistand til regeringen og dens ministre og – især – betænkning nr. 1443/04 om embedsmænds rådgivning og bistand.

Betænkning nr. 1443 har ikke medført egentlig lovgivning – men regeringen meddelte i en pressemeddelelse, at den agtede at følge anbefalingerne i betænkning nr. 1443.

3. Statsrevisorerne ønsker, at undersøgelsen bl.a. skal besvare følgende spørgsmål:

- Hvor mange særlige rådgivere har skiftende regeringer haft ansat årligt siden 1998?
- Har dette antal været i overensstemmelse med oplysningerne på Statsministeriets hjemmeside, siden man begyndte denne praksis?
- I hvilket omfang er særlige rådgivere underlagt departementschefens ledelsesansvar, og i hvilket omfang har særlige rådgivere eventuelt instruktionsbeføjelser i departementet?
- På hvilket grundlag fastsættes særlige rådgiveres aflønning, og hvad har deres aflønning typisk udgjort?
- Har de været ansat efter en standardkontrakt for særlige rådgivere, siden den blev indført?
- Kan det bekræftes, at særlige rådgivere er blevet opsagt og fritstillet ved udskrivelse af folketingsvalg?
- Hvilken information har Folketinget modtaget om særlige rådgivere i forbindelse med forespørgselsdebatter, samråd, udvalgsspørgsmål og § 20-spørgsmål?

III. Tilrettelæggelse af en undersøgelse af ministeriernes anvendelse af særlige rådgivere

4. Jeg finder umiddelbart Statsrevisorernes konkrete spørgsmål dækkende for iværksættelse af en undersøgelse af brugen af særlige rådgivere. Jeg vil derfor – uden en egentlig forundersøgelse – kunne iværksætte en undersøgelse, der belyser ministeriernes brug af særlige rådgivere. Undersøgelsen vil bestå af 3 hoveddele.

For det *første* vil undersøgelsen omfatte en overordnet gennemgang og beskrivelse af betænkninger, regelsæt mv. for anvendelse af særlige rådgivere siden 1998, herunder hvilken information ved fx forespørgselsdebatter, samråd, udvalgsspørgsmål og § 20-spørgsmål der er tilgået Folketinget.

For det *andet* vil undersøgelsen omfatte en undersøgelse af, hvordan og i hvilket omfang regeringen på dette område har udmøntet de respektive betænkninger mv. Denne del vil bl.a. belyse Statsministeriets procedurer for oplysninger om de enkelte rådgivere på ministeriets hjemmeside og Finansministeriets udarbejdelse af standardkontrakter, aflønningsregler mv. for særlige rådgivere. Denne del vil tillige behandle forskelle og ligheder mellem almindelig statsansættelse og ansættelse som særlig rådgiver.

For det *tredje* vil Rigsrevisionen undersøge de enkelte ministeriers procedurer for ansættelse og afskedigelse af særlige rådgivere, herunder gennemgå og vurdere de konkrete løn- og ansættelsesforhold for de enkelte særlige rådgivere. Undersøgelsen vil herigennem nærmere belyse de enkelte rådgiveres ansættelsesvilkår, arbejdsbeskrivelser og konkrete arbejdsopgaver, herunder samarbejdet med ledelsen i det enkelte departement og spørgsmålet om instruktionsbeføjelser mv., ligesom undersøgelsen vil belyse eventuelle tvivsspørgsmål og konkrete problemstillinger, ministerierne har haft vedrørende de særlige rådgivere.

Desuden vil der indgå en oversigt over udviklingen i antallet af særlige rådgivere i staten opdelt på ministerområde.

Afhængigt af undersøgelsens resultater kan der eventuelt tillige opstilles anbefalinger til præciseringer eller ændringer i reglerne for ministeriernes anvendelse af de særlige rådgivere.

5. Undersøgelsen forventes at omfatte perioden fra 1998 til i dag, dog med særligt fokus på perioden efter betænkning nr. 1443 i 2004.

Undersøgelsen forventes at blive baseret på en gennemgang mv. af materiale fra Statsministeriet, Finansministeriet og undersøgte ministerier. Da der er tale om et begrænset antal særlige rådgivere i staten, forventer jeg, at oplysninger om samtlige nuværende og en stor del af tidligere særlige rådgivere vil indgå i undersøgelsen.

Undersøgelsen forventes at omfatte en spørgeskemaundersøgelse (i lighed med betænkning nr. 1443), hvor der kan indhentes oplysninger fra de enkelte ministerier og de særlige rådgivere.

IV. Afslutning

6. Hvis Statsrevisorerne er indforstået hermed, vil jeg iværksætte undersøgelsen i overensstemmelse med det ovenfor skitserede med henblik på, at en afrapportering kan ske til Statsrevisorerne i efteråret 2009.

Afhængigt af undersøgelsens resultater vil afrapporteringen enten ske i form af et notat eller i form af en beretning.

7. Jeg skal for god ordens skyld understrege, at der undervejs vil kunne ske justeringer i tilrettelæggelsen og afgrænsningen af undersøgelsen i forhold til det skitserede oplæg. Hvis der sker væsentlige ændringer, vil jeg orientere Statsrevisorerne herom.

Henrik Otbo
